

Metodická podpora k seriálu Čeština s Mínou a Týnou – Mína a Týna pečou sušenky

Cíl lekce: vaření; umět; potřebovat

Věková skupina: 4–8 let

Slovní zásoba: kuchyň; potřebovat; sušenky; umět; péct; vajíčko; srdce; hvězda; hotovo; (vajíčka)

Návrh her a aktivit:

Video – Mína a Týna pečou sušenky

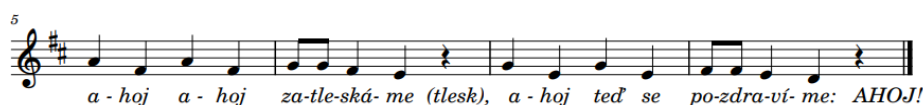
Přivítání (děti stojí v kruhu i s učitelem a dívají se na sebe):

Aktivita slouží k zahájení lekce, je pro děti rituálem, na který se mohou vždy spolehnout. Přivítání se mohou zúčastnit i děti, které si jej ještě nepamatují (zúčastní se alespoň pohybově). Melodie je lehce zapamatovatelná a děti se postupně učí text.

Lehčí varianta

Ahoj ahoj

Zuzana Nováková

Těžší varianta

Dobry den

Zuzana Nováková

úklona

zamávání

vztyčené palce (thumbs up)

pokřčení ramenou

úsměv

Hlavní činnosti

- **Na farmě** – Pohybová hra:

Cílem hry je rozhýbat se a zopakovat názvy zvířat. Učitel si připraví malé karty se zvířaty – několik od jednoho druhu. Dále učitel na zemi rozprostře obruče (polštářky). Na jednu stranu třídy položí karty s obrázky jídla (nemusí to být jen jídlo, které už děti znají, ale měly by tam být i sušenky a vajíčko).

- Každé dítě si vylosuje, jaké bude zvíře. Poté si děti sednou do obručí (na polštářky). Učitel chodí po třídě a říká: „Jsem na farmě a jíst potřebuji koně.“ Všechny děti, které si vylosovaly kartu s koněm, se zvednou a běží si pro jídlo. Učitel poté chodí od jednoho „koně“ k druhému a pojmenovává jednotlivá jídla: „Aha, kuň Péťa jí sušenky!“ Poté děti jídlo vrátí a učitel vyvolává další skupinu.

- **Rytmizovaný běh** – Tělovýchovná chvílka:

Cílem aktivity je rozehřátí a poslech sloves.

- Učitel bubnuje na bubínek a s dětmi běhá v kruhu. Běh komentuje: „Ted běháme.“ Poté může změnit rytmus bubnování a komentuje změnu v pohybu. Učitel může s dětmi: běhat, chodit, skákat, chodit pozadu, točit se, létat, plavat, jet na koni, stát, sedět, ležet. Učitel může přidat slovesa, která již děti znají (slyšet, mluvit, jíst, hrát). V ten moment učitel nepředvádí sloveso, ale čeká, až si děti vzpomenou, jak ho předvést. Učitel střídá styly, dokud děti aktivita baví.

- **Co upečeme?** – Představení slovní zásoby:

Cílem aktivity je seznámit se s novou slovní zásobou – se slovesy umět, péct, potřebovat

a podstatnými jmény vajíčko a sušenky. Učitel si připraví hračky (nebo karty s obrázkem) – vajíčko, mléko, jablko (aby byla hra zajímavější, lze použít více potravin, ze kterých děti musí vybrat ty správné). A dvě karty s obrázkem koláče a sušenek.

- Učitel položí ve třídě vajíčko, mléko a jablko. Doprostřed kruhu dětí umístí dvě karty obrázkem dolů – koláč a sušenky. „Co budeš dnes péct?“ ptá se učitel konkrétního dítěte. „Sušenky, nebo koláč?“ Dítě si vylosuje jednu ze dvou karet. „Co budeš péct?“ – „Sušenky,“ odpovídá dítě. „Umíš upéct sušenky?“ – „Umím.“ – „Co na sušenky potřebuješ?“ Učitel ukazuje na potraviny položené ve třídě. „Co potřebuje Pája na sušenky? Co to má?“ ptá se učitel ostatních dětí. Poté dítě vrací karty s vyobrazenými ingrediencemi, učitel zamíchá dvě karty a losuje další dítě.

- **Fanfára** – Představení slovní zásoby:

Cílem aktivity je seznámit děti se slovy srdce, hvězda, sušenky, vajíčko a kuchyň. Na aktivitu potřebuje učitel pět karet s danými obrázky.

- Učitel dětem ukáže čtyři různé karty (např. kartu s obrázkem kuchyně, s obrázkem srdce, hvězdy a sušenek), které následně promíchá a položí je před sebe do řady obrázkem dolů. Ukáže na první kartu a ptá se prvního dítěte: „Je to kuchyň, srdce, hvězda, nebo sušenky?“ Dítě hádá. Po odpovědi otáčí učitel kartu, pokud se dítě trefilo, učitel zazpívá jednoduchou fanfáru pro výhru, kartu nechává ležet obrázkem vzhůru a ptá se stejného dítěte na další obrázek, kde už mu opakuje pouze tři zbývající názvy obrázků. Pokud se dítě netrefí a hádá špatně, učitel se zeptá na správný název otočeného obrázku, poté zazpívá smutnou fanfáru, otáčí kartu zpět obrázkem dolů a ptá se dalšího dítěte opět na první kartu. Pokud dítě několik karet uhodne, ale jednu ne, učitel otáčí obrázkem dolů všechny karty. Vyhrává dítě, které dokáže uhodnout všechny karty za sebou. Pokud dítě uhodne i poslední kartu, zazpívá učitel dlouhou fanfáru pro výhru a s dítětem si plácne. Poté může začít další kolo. Když děti s přehledem znají všechna slova použitá ve hře, může učitel do hry přidat i pátou kartu.

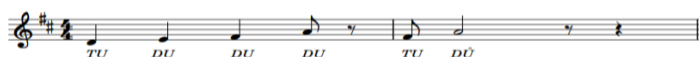
Jednoduchá fanfára pro výhru

Smutná fanfára

Dlouhá fanfára pro výhru

- **Pantomima** – Opakování:

Cílem hry je zopakovat vybranou slovní zásobu. Učitel si připraví libovolné karty.

- Dítě si vylosuje kartu a má za úkol ostatním kartu předvést pomocí pantomimy. Ostatní děti hádají.

- **Pexeso** – Opakování:

Cílem hry je procvičit probranou slovní zásobu. Hru je vhodné hrát v menší skupině hráčů. Pro hru Pexeso může učitel použít karty určené k procvičení slovní zásoby.

- „Budeme hrát pexeso.“ Učitel nejprve vysvětlí dětem význam slov „stejně“, „ano“ a „ne“ za použití obrázků. Ve hře Pexeso je důležité naučit děti komentovat obrázky, které jsou na otočených kartách, tzn., že dítě otočí jednu kartu a (nejprve učitel, poté dítě samo) komentuje: „To je pošťák.“ Poté otáčí druhou kartu: „To je pes.“ – „Máš stejné karty?“ ptá se učitel. „Ne,“ odpovídá dítě a hraje další hráč.

- **Jakou máš adresu?** – Opakování:

Cílem aktivity je znát svou vlastní adresu. Děti měly za úkol zjistit svou adresu domů. Ty, které ji nezjistily, dostanou znovu stejný úkol. Učitel si připraví obálku s omalovánkou.

- Učitel se postupně ptá dětí: „Jakou máš adresu?“ Děti řeknou svou adresu a učitel si jich několik zapíše. Poté si vezme obálku (uvnitř může být omalovánka) a ptá se jednotlivých dětí (může předvést na maňáskovi): „Hledám (např.) Johanku, která má adresu Hlavní 21, Praha 4, jsi to ty?“ Dítě odpovídá „Ne, já mám adresu...“, dokud se učitel nezeptá správného dítěte a obálku mu nepředá.

- **Já pečů, ty pečeš** – Časování sloves péct a potřebovat:

Cílem aktivity je aktivní používání sloves péct a potřebovat v 1. a 2. osobě. Učitel pro aktivitu připraví několik obrázků sušenek a koláčů, dále karty s obrázky mléka, vajíčka a jablka.

- Učitel dětem rozdá karty – každý má sušenku, nebo koláč. Doprostřed kruhu položí učitel karty vajíčko, mléko a jablko. „Já pečů koláč,“ řekne učitel a ukazuje na svou kartu. „Potřebuji mléko a jablko. Co pečeš ty?“ obrací se učitel na první dítě vpravo. Každý okomentuje, co peče a co na to potřebuje a ptá se dál hráče po své pravé ruce. Když dítě popíše, co peče, učitel se ho znovu zeptá, co na to potřebuje.

Pracovní list

- **Co patří do koláče a do sušenek?**

Děti samy přiřadí ke koláči a k sušenkám ingredience. Učitel se každého ptá, jestli je hotový: „Hotovo?“ Učitel se jich poté individuálně doptává, co do koláče a do sušenek patří, a co ne.

Rozloučení – stejné jako lehčí varianta přivítání:

Rozloučení uzavírá lekci a je stejně jako přivítání podstatným rituálem ohraničujícím dětem čas strávený učením.

Pomůcky: obruče (polštářky); několik menších karet se zvířaty (aby každé dítě mělo jednu

kartu, hračky jídla); bubínek, karty se slovní zásobou, obálka s omalovánkou, několik karet s obrázky sušenek a koláče (aby každé dítě mělo jednu kartu); pracovní listy.

Autor: Bc. Zuzana Nováková, NPI

Toto dílo je licencováno pod licencí [Creative Commons \[CC BY-NC 4.0\]](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/). Licenční podmínky navštivte na adrese [<https://creativecommons.org/choose/?lang=cs>].

